

**UCHWAŁA Nr XLVI/343/23
RADY GMINY BONIEWO
z dnia 18 grudnia 2023 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Boniewo
na lata 2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r., poz. 1426, poz. 1429) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Boniewo na lata 2024-2026 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Boniewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r. i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Boniewo.

Przewodniczący Rady Gminy
Adam Ciesielski

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426, 1429.) Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny w Gminie Boniewo adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą. Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy
Adam Ciesielski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BONIEWO NA LATA 2024-2026

I WSTĘP

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, czyli pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

Podstawy prawna:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023r. poz. 1426, 1429)
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901, 1693, 1938)
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249; z 2023r. poz. 289, 535,1606)
- d)ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r. poz. 2151)
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939)

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Boniewo jest małą, typowo rolniczą gminą liczącą 3275 mieszkańców tj. 1643 kobiety i 1632 mężczyzn (stan na 30 listopada 2023r.). Administracyjnie przynależy do województwa kujawsko-pomorskiego, powiatu włocławskiego. Powierzchnia Gminy wynosi 77,72 km². Graniczy z czterema gminami: Lubraniec, Chocień, Izbica Kujawska, Chodecz..

Zdecydowanie większość rodzin korzystających z pomocy Ośrodka to rodziny z dziećmi potrzebujące wsparcia w różnym zakresie. Analizując dane z 2021 i 2022r. należy zaznaczyć, że najczęstszym powodem przyznania pomocy w tym zakresie było bezrobocie i związane z tym ubóstwo w rodzinach. Status osoby bezrobotnej w 2021r. posiadało 281 osób natomiast w 2022r - 261 osób.

Tabela 1

Główne przyczyny udzielania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boniewie

Przyczyny trudnej sytuacji	Liczba rodzin, które korzystały z pomocy GOPS w 2021r.	Liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej w 2022r.
ubóstwo	89	60
Bezrobocie	93	71
Niepełnosprawność	21	24
Długotrwała choroba	43	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym rodziny wielodzietne	18	14

Tabela 2

Ilość wdrożonych i zakończonych Niebieskich Kart

rok	Ilość wdrożonych Niebieskich Kart	Ilość zakończonych Niebieskich Kart
2020	2	0
2021	2	2
2022	4	6

Tabela 3

Wykaz dzieci z terenu gminy Boniewo umieszczonych w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz odpłatność za pobyt

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Kwota odpłatności w zł
2020	3	84.931,65
2021	3	87.385,16
2022	2	90.429,44

Tabela 4
Charakterystyka osób bezrobotnych z terenu gminy Boniewo

	2020r.	2021r.	2022r.
Bezrobotni ogółem	283	281	261
W tym kobiety	154	153	148
Z prawem do zasiłku	18	18	21
W tym kobiety	8	11	12
Długotrwale bezrobotni	229	223	209
W tym kobiety	123	124	122

Tabela 5
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc w formie Asystenta Rodziny

2020r.	2021r.	2022r.
0	0	4 (w tym 3 postanowieniem Sądu)

CELE PROGRAMU

Cel główny

Stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe

Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

- Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania
- Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji
- Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny.
- Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny,
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

IV ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci na terenie gminy Boniewo dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem , przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

V.REALIZACJA PROGRAMU – kierunki działań

Do realizacji założonych celów ustalono następujące działania:

- systematyczna współpraca instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania i

dziecka

- wspieranie rodzin w przezwyciężeniu problemów natury opiekuńczo- wychowawczej,
- kierowanie do instytucji oferującej poradnictwo specjalistyczne m.in. Wsparcie psychologiczne, prawne,
- przydzielenie asystenta rodziny,
- pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin ubogich
- zintensyfikowana praca socjalna z rodziną,
- wsparcie interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą,
- współpraca z podmiotami i instytucjami w zakresie realizacji projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny,
- zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w szkole oraz stypendiów,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- zmiana postaw społecznych,
- zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- polepszenie współpracy między instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w realizację Gminnego Programu Wspieranie Rodziny w Gminie Boniewo

VII. REALIZATORZY:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boniewie;
- Samorząd lokalny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół interdyscyplinarny;
- Placówki szkolne na terenie gminy;
- Lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe;
- Policja;
- Organizacje pozarządowe.

VIII. WSKAŹNIKI OSIAGNIĘTYCH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH:

- liczba rodzin wymagających wsparcia,
- liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe,
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie,
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny,
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje,
- udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną,
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem,
- liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

Środki na realizację programu mogą pochodzić z :

- budżet gminy

- budżet państwa (konkursy, programy rządowe)
- innych funduszy zewnętrznych, organizacji pozarządowych.

Do realizacji założonych zadań będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja założonych zadań w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

KOORDYNATOR PROGRAMU:

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny koordynowana będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boniewie.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU:

Gminny Program Wspierania Rodziny został zaplanowany na lata 2024 – 2026. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej modyfikacji, weryfikacji i uzupełnieniu.

XII . ADRESACI PROGRAMU :

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Boniewo przeżywające problemy opiekuńczo – wychowawcze , a także, które są zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. \program skierowany jest również do rodzin, których dzieci są już umieszczone w pieczy zastępczej, a które chcą współpracować z pracownikami służb społecznych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

XIII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Ośrodek Pomocy Społecznej przestawi Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wpierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

MONITOROWANIE PRZEBIEGU PROGRAMU.

Działania wynikające z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą koordynowane i analizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boniewie. Monitorowanie przebiegu programu będzie odbywać się na bieżąco. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Boniewo ma charakter otwarty – jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.